МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Септември 2024

13(2)

Во вториот квартал од 2024, **БДП се зголеми за 2.3%** на годишна основа, забрзувајќи во однос на претходните квартали. Тоа е во линија со очекувањата изразени во претходниот Макроекономски монитор. Сепак, забрзувањето е резултат на забавениот пад на **извозот** (-2.9%), и повторното интензивирање на падот на **увозот** (-4.5%), како и на растот на **јавната потрошувачка** (3.5%). Последното, пак, се поврзува со значајното продлабочување на **буџетскиот дефицит** од 5.8% за првото полугодие од годината, наспроти првичната годишна проекција од 3.6%. Во вториот квартал, **бруто инвестициите** забележуваат благ пад (-1.7%), додека **приватната потрошувачка** расте со благо забавена динамика (1.3%). На производната страна, како и претходно, растот на БДП произлегува главно од растот на **услугите** (3.6%), иако во овој квартал позитивни движења бележат **градежништвото** (5.1%) и **преработувачката индустрија** (0.7%), по падовите во претходните квартали.

Невработеноста во вториот квартал од 2024 понатамошно се намали на 12.5%. За прв пат по повеќе квартали, пазарот на труд манифестира помала воздржаност од претходно, имајќи предвид дека се креирани близу 4,500 нови работни места, а **активноста** на населението се задржа како претходно (52.1%). Сепак, забележливо е дека најголем дел од работните места се создадени во **земјоделството** и **индустријата,** додека главните услужни дејности, како **трговијата,** забележаа намалување на бројот на работни места, и покрај растот на создадената вредност.

Во вториот квартал од 2024, **инфлацијата** благо забрза на 3.9% (од претходните 3.4%) на годишна основа. Иако овие движења кај цените се во линија со очекувањата за целата 2024 година, преостанатите пренесени ефекти врз цените, потенцијалните варијации кај одредни групи производи, притисокот што доаѓа од стабилниот пазар на труд и растот на **платите** (13.3%), како и од потезите на фискалната политика, укажуваат на потребата од понатамошна претпазливост.

Благата позитивна динамика на економијата се очекува да продолжи во 2024 година. Изгледите во поглед на инфлацијата остануваат релативно поволни, но зависат од се’ уште присутни критични фактори. **Finance Think ги задржува претходните проекции за раст на БДП во 2024 од 2.7% и за раст на цените од 3.8%.**

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

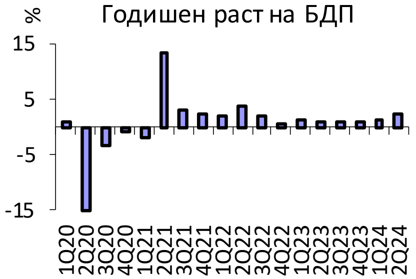

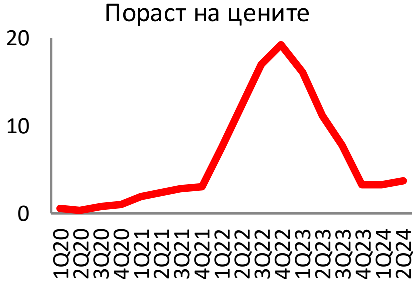

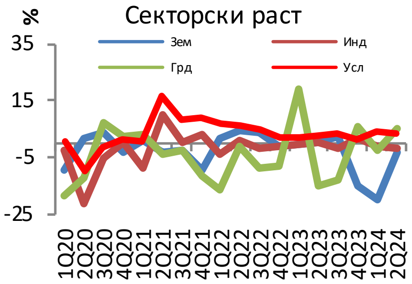

Годишен раст, %	4Q2023	1Q2024	2Q2024
БДП ЕУ-27	0.4	0.6	0.7
БДП Северна Македонија	0.9	1.2	2.3
Трошоци на живот	3.4	3.4	3.9
Трошоци на живот без храна и енергија	5.9	5.0	4.8

ПАЗАР НА ТРУД

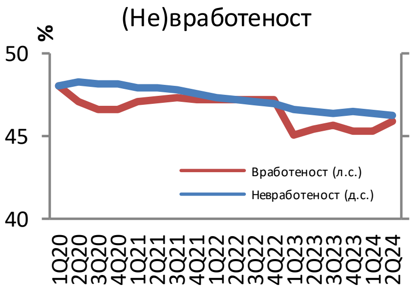

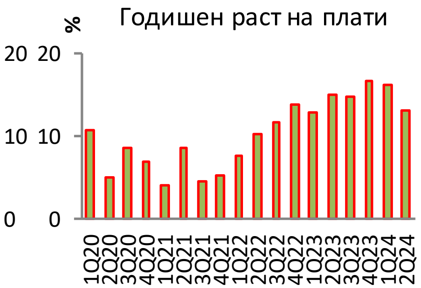

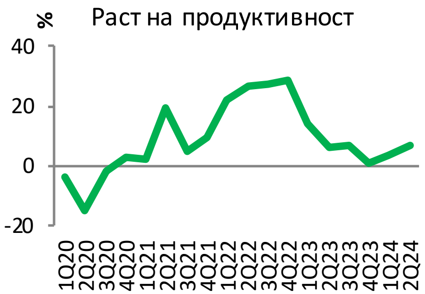

%	4Q2023	1Q2024	2Q2024
Стапка на активност (%)	52.2	52.1	52.1
Невработеност на млади (%)	32.5	27.1	26.9
Просечна нето плата (ден.)	39,067	39,771	41,196
Раст на продуктивност (%)	0.9	3.3	7.0

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

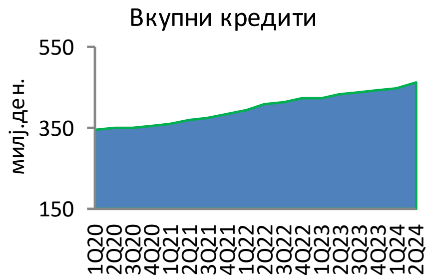

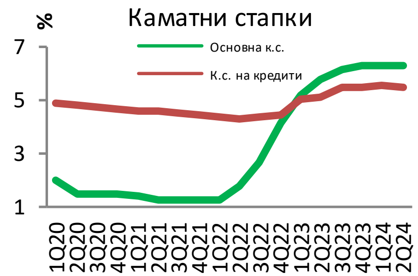

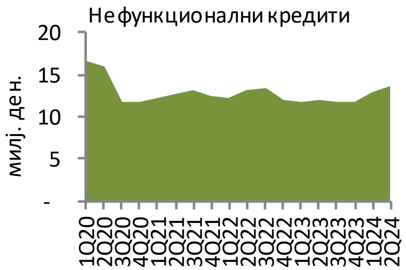

Годишен раст	4Q2023	1Q2024	2Q2024
М2	6.1%	6.1%	4.6%
Депозити	8.7%	9.3%	7.2%
Кредити	3.3%	5.4%	5.8%
Девизни резерви	17.5%	3.1%	3.5%

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

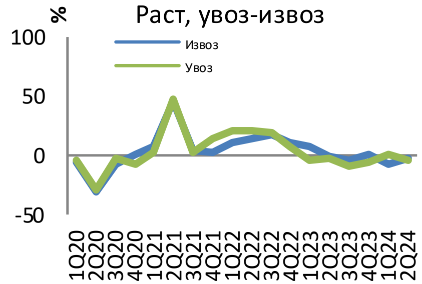

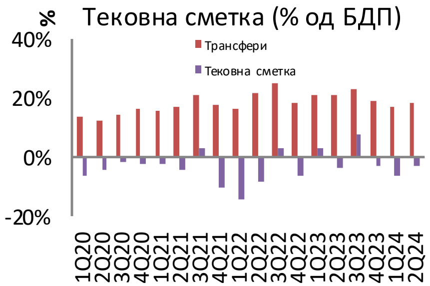

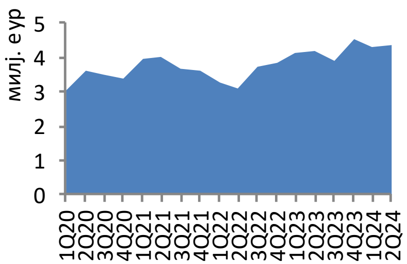

% од БДП	4Q2023	1Q2024	2Q2024
Трговско салдо	-15.6%	-15.7%	-14.4%
Приватни трансфери	18.7%	17.3%	18.1%
Тековна сметка	-3.1%	-6.0%	-3.2%
Странски инвестиции	6.1%	9.3%	6.7%
Девизни кред. / вкупни кред.	34.7%	34.5%	32.7%

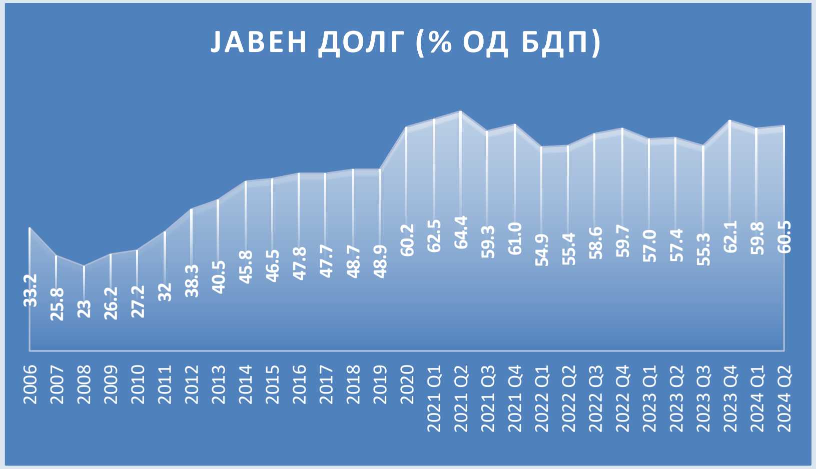

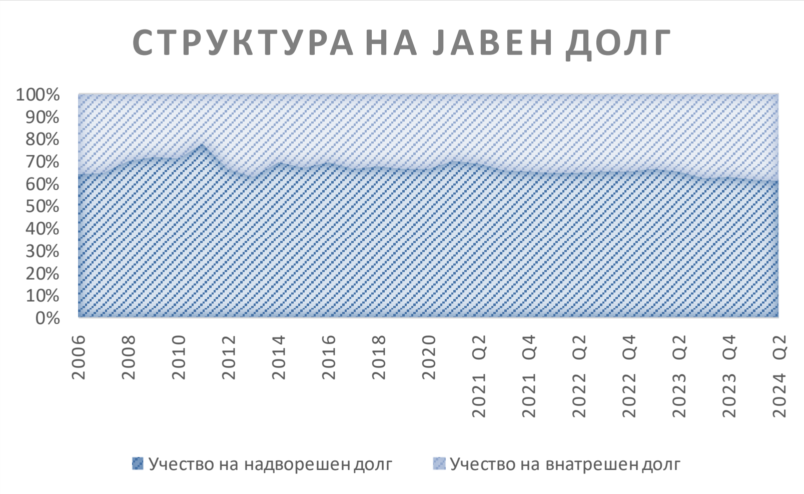

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

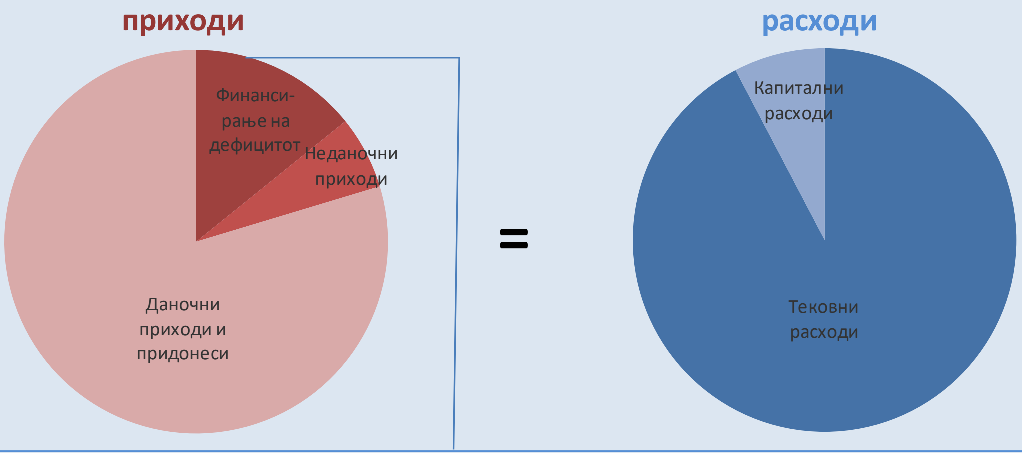

Во К1-К2-2024 буџетскиот дефицит изнсува 5.8% од БДП и е значајно поголем од проекцијата за целата 2024 година од 3.6%.

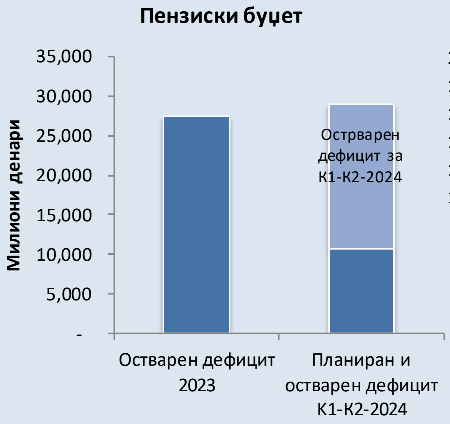

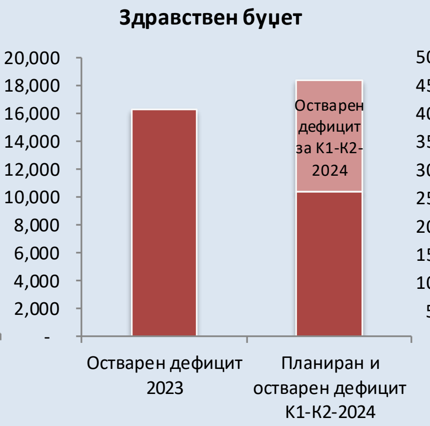

Во К1-К2-2024, пензискиот дефицит е значајно натреализиран (62.7%).

Во К1-К2-2024 здравствениот дефицит е потреализиран (43.3%).

Во К1-К2-2024, капиталните инвестиции се значајно потреализирани (28.6%).

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-4Q/23	1Q/24	**1-2Q/24**	1-4Q/23	1Q/24	**1-2Q/24**
Енергија	6.0	(23.2)	**(24.1)**	(4.3)	4.4	**4.4**
Интермедијарни производи, освен енергија	(5.9)	0.4	**(0.8)**	(2.9)	(6.9)	**(7.2)**
Капитални производи	9.9	6.2	**1.7**	14.3	16.1	**16.6**
Трајни производи за широка потрошувачка	(8.0)	(1.7)	**(1.2)**	(5.2)	6.4	**10.6**
Нетрајни производи за широка потрошувачка	1.6	(7.1)	**(7.6)**	(1.5)	(3.0)	**(4.1)**
Производство на прехранбени производи	(1.0)	0.6	**1.5**	(2.1)	(2.8)	**(3.1)**
Производство на метали	(18.8)	(12.7)	**4.4**	(4.8)	(7.0)	**(8.6)**
Производство на облека	(9.3)	(23.3)	**(23.8)**	(5.7)	(10.4)	**(11.3)**
Производство на неметални минерални производи	(10.2)	13.2	**(2.3)**	(5.6)	(7.7)	**(7.2)**
Производство на тутунски производи	(3.4)	(61.6)	**(48.6)**	(3.2)	(6.8)	**(11.0)**
Производство на пијалаци	8.0	9.2	**3.9**	(0.4)	15.8	**15.7**
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	(1.6)	10.7	**4.2**	(1.3)	4.0	**3.6**
Производство на електрична опрема	(10.7)	8.8	**8.1**	(0.9)	(9.8)	**(9.1)**
Производство на фабрикувани метални производи	(3.1)	(15.0)	**(25.6)**	(2.9)	(1.8)	**0.6**
Вкупно	0.7	(3.1)	**(5.1)**	1.6	1.9	**1.7**

FINANCE THINK
OUT OF THE BOX

ЗА FINANCE THINK OUT OF THE BOX

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилно влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Политики на раст и развој
- Фискална транспарентност и одговорност
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Сиромаштија, вработување и вештини
- Родови и доходни нееднаквости
- Општински финансии и политики
- Зелена економија

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2024 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внеси во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think
Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk